

ՀԱՅ-ՌՈՒՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

**Իրավունքի և քաղաքականության ինստիտուտ
Քաղաքացիական իրավունքի և
քաղաքացիական դատավարության իրավունքի ամբիոն**

Ուղղություն «Իրավագիտություն»

Մագիստրոսական կրթական ծրագիր «Գործարարական իրավունք»

Մագիստրատուրայի ընդունելության քննության հարցաշար

2022-2023 ուսումնական տարի

1. Գործարարական, քաղաքացիական և առևտրային իրավունքի հարաբերակցությունը:
2. Գործարարական, իրավունքի սկզբնաղբյուրները:
3. Սուբյեկտիվ քաղաքացիական իրավունքի իրականացման սահմանները: Օրենքի չարաշահումը և դրա հետևանքները:
4. Անհատ ձեռնարկատերերի իրավական կարգավիճակը:
5. Իրավաբանական անձի հասկացությունը և առանձնահատկությունները:
6. Իրավաբանական անձ ստեղծելու ընթացակարգը:
7. Իրավաբանական անձի գործունեության դաթարեցումը:
8. Տնտեսվարող սուբյեկտների սնանկությունը:
9. Տնտեսական ընկերությունների և տնտեսական ընկերակցությունների տարբերությունները:
10. Իրերը, որպես քաղաքացիական իրավահարաբերությունների օբյեկտներ:
11. Արժեթղթերը որպես քաղաքացիական իրավահարաբերությունների օբյեկտներ:
12. Գործարքների հասկացությունը և տեսակները:
13. Գործարքների անվավերությունը:
14. Ներկայացուցչության հասկացությունը և տեսակները: Առևտրային ներկայացուցչությանը:
15. Քաղաքացիական իրավունքի պաշտպանության ձևերը:
16. Քաղաքացիաիրավական պատասխանատվության հասկացությունը և տեսակները:
17. Հայցային վաղեմության ժամկետների հասկացությունը և տեսակները: Դրանց բացթողնման հետևանքները:
18. Սեփականության իրավունքի հասկացությունը: Ընդհանուր սեփականության հասկացությունը և տեսակները:
19. Սեփականության իրավունքի դադարումը:
20. Պարտավորությունների հասկացությունը և տեսակները:

21. Անձանց փոփոխումը պարտավորություններում՝ իրավունքի զիջումը և պարտքի փոխանցումը:
22. Պարտավորությունների կատարման հասկացությունը և սկզբունքները: Պարտավորությունների պատշաճ կատարումը:
23. Պարտավորությունների կատարման ապահովման քաղաքացիաիրավական եղանակները:
24. Պարտավորությունների դադարումը:
25. Պայմանագրի կնքումը: Օվերտա և ակցեպտ: Նախապայմանագրային վեճերը:
26. Պայմանագրերի տեսակները և ձևերը:
27. Հրապարակային պայմանագրի իրավական բնութագիրը:
28. Առուվաճառքի պայմանագրի հասկացությունը և տարրերը:
29. Մատակարարման պայմանագրի առանձնահատկությունները:
30. Նվիրատվության պայմանագիրը: Նվիրաբերությունը:
31. Վարձակալության պայմանագրի բնութագիրը:
32. Ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագիրը:
33. Կապալի պայմանագրի ընդհանուր նկարագիրը:
34. Փոխառության պայմանագրի ընդհանուր նկարագիրը: Վարկային պայմանագիրը:
35. Բանկային հաշվի և բանկային ավանդի պայմանագրերը:
36. Պահատվության պայմանագրի ընդհանուր նկարագիրը:
37. Հանձնարարության և գործակալության պայմանագրերը:
38. Գույքի հավատարմագրային կառավարման պայմանագիրը:
39. Գույքի ապահովագրության պայմանագիրը:
40. Վնաս պատճառելու հետևանքով առաջացող պարտավորությունները և դրանց առաջացման հիմքերը:
41. Արտոնագրային իրավունքի սուբյեկտները և օբյեկտները:
42. Քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների և ծառայությունների անհատականացման միջոցները:
43. Դատական ներկայացուցչության հասկացությունը: Դատական ներկայացուցչության ձևերը:
44. Իրավասզորության և ընդդատության հասկացությունը:
45. Ապացույցները քաղաքացիական դատավարությունում:
46. Կատարողական վարույթի հասկացությունը: Կատարողական վարույթի մասնակիցները:
47. Օտարերկրյա իրավական նորմի կիրառման ընթացակարգը:
48. Կոլիզիոն նորմի հասկացությունը և կառուցվածքը:
49. Ֆիզիկական անձի անձնական օրենքը:
50. Իրավաբանական անձի անձնական օրենքը:

Հիմնական գրականություն

1. Гражданское право. В.4 Т.1: Общая часть: учебник для студентов вузов; отв.ред.- Е.А. Суханов.-4-е изд., перераб. и доп.- М.: Волтерс Клувер, 2019.

2. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական իրավունք: Դասագիրք իրավաբանական բուհերի համար, 4-րդ հրատ. / Հեղ., խմբ.՝ Տ.Կ. Բարսեղյան, Գ.Հ. Ղարախանյան; Հեղ.՝ Գ.Հ. Բերմեզյան, Ա.Ա. Հովհաննիսյան, Ա.Մ. Հայկյան; 2011թ.
3. Актуальные проблемы гражданского права. Учебник /Под ред Иванова С. А., Санникова Л. В., Пашенцев Д. А./М.:изд. ИНФРА-М, 2020
4. Акционерное право: Основные положения и тенденции: Монография.- М.Волтерс Клувер, 2006.
5. Большой юридический словарь. Второе издание, переработанное и дополненное.- М.:Книжный мир, 2012.
6. Брагинский М.И. Витрянский В.В. Договорное право. Кн. 5: В 2 т.- М.: Статут 2020.
7. Брагинский М.И. Витрянский В.В. Договорное право.Ч. 1, 2. Общие положения.- М.:Статут 2020.
8. Ломакин Д.В. Коммерческие корпорации как субъекты корпоративных правоотношений: учебное пособие. М.: Статут, 2020.
9. Власова М.В. Право собственности в России: возникновение, юридическое содержание, пути развития.- М.: МЗ- Пресс, 2007.
10. Власов, А. А. Гражданский процесс Российской Федерации - М.: Юрайт, 2019.
11. Гражданский процесс.Учебник / Под ред. В.В. Яркова. 9-е изд. М., 2016.
12. Гражданское право. В 4т. Т. 1: Общая часть: учрб. Для студентов вузов.:отв.ред.- Е.А. 2.Суханов – 4-е изд.перераб и доп.- М.: Волтерс Клувер, 2011.
13. Гражданское право В4т.Т. 2: Вещное право. Наследственное право.Исключительные права. Личные неимущественные права: уяеб. Для студентов вузов:отв.ред. – Е.А. Суханов.- 4-ое изд., перераб. И доп.-М.:Волтерс Клувер, 2011.
14. Гражданское и торговое право зарубежных стран: учебник и практикум/ Под ред. Зенина, И. А. — 15-е изд., перераб. и доп. — М.: изд. Юрайт, 2019.
15. Гражданское право: в 2 т.: учебник / под общ.ред. М.В. Карпычева, А.М. Хужина. — М. : ИД «ФОРУМ» : ИНФРА-М, 2018.
16. Комментарий к Гражданскому кодексу Российской Федерации, части первой/Под ред. Т.Е. Абовой, А.Ю. Кабалкина: Ин-т государства и права РАН. 6-е изд, перераб.и доп. М.: Юрайт-Издат, 2011.
- 17.
18. Договорное и обязательственное право (общая часть): постатейный комментарий к статьям 307 – 453 Гражданского кодекса РФ, 2017.

Լրացուցիչ գրականություն

1. Комментарий к части 4 ГК РФ. Правовая охрана интеллектуальной собственности / А. Н. Кайль.- М.: ГроссМедиа: РОСБУХ, 2007.
- 2.Малешин Д.Я. Исполнительное производство /функции суда/. 2-е изд., перераб. и доп.- М.: ОАО ” Издательский дом «Гордец», 2005.
- 3.Миронов А.Н. Нотариат: Учебное пособие.- М.: ФОРУМ: ИНФРА- М, 2005.
- 4.Новицкая Т.Е. Гражданский кодекс РСФСР 1922 года – М.: ИКД «Зерцало-М», 2002
- 5.Нерсисянц В.С. Философия права: Учебник для вузов.- М.: Норма, 2005.
- 6.Практикум по гражданскому праву. Общая часть / А.А. Ганчаров, В.М. Наумов, С.А. Чернякова; отв.ред. А.А. Гончаров. – 2-е изд, стер.- М.: КНОРУС, 2007.

7. Проверка судебных актов по гражданским делам в государствах Евросоюза и государствах СНГ: Учебное пособие/ Под ред. Борисовой Е.А. М., 2007.
8. Судариков С.А. Право интеллектуальной собственности. Электронный учебник, Изд. «КноРус», 2011.

Նորմատիվ իրավական ակտեր

1. ՀՀ Սահմանադրություն 06.12.2015թ. փոփոխություններով.
2. Конституция Российской Федерации принятая 12.12.1993г.
3. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք
4. Гражданский кодекс Российской Федерации, части 1, 2, 3, 4
5. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք
6. Гражданско-процессуальный кодекс Российской Федерации
7. Федеральный закон «Об акционерных обществах» от 26 декабря 1995 г.
8. Федеральный закон «Об обществах с ограниченной ответственностью» от 8 февраля 1998 г.
9. Федеральный закон «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним» от 21 июля 1997 г.
10. Федеральный закон «О несостоятельности (банкротстве)» от 26 октября 2002 г. .
11. Федеральный закон «О финансовой аренде (лизинге)» от 29 января 2002 г.

Մագիստրատուրայի ընդունելության քննության «Իրավունքի տեսություն» առարկայի հարցաշար (նախատեսված առանց բազային իրավաբանական կրթության անձանց համար)

1. Մարդու հիմնական իրավունքների հասկացությունը
2. Մարդու հիմնական իրավունքների դասակարգումը
3. Մարդու ազատությունների և իրավունքների սահմանափակումները
4. Լեգիստական (պոզիտիվիստական) իրավաբանական կալույթը
5. Իրավաբանական իրավաբանական կալույթը
6. Սոցիոլոգիական իրավաբանական կալույթը
7. Իրավունքի հասկացությունը և հատկանիշները: Ինտեգրատիվ իրավաբանական կալույթը
8. Իրավունքի սկզբունքները. հասկացությունը, նշանակությունը և տեսակները
9. Իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը և տեսակները
10. Նորմատիվ իրավական ակտ
11. Նորմատիվ պայմանագիր
12. Դատական նախադեպ
13. Իրավունքի և բարոյականության հարաբերակցությունը
14. Իրավական նորմի հասկացությունը և հատկանիշները
15. Իրավական նորմի կառուցվածքը
16. Իրավական նորմի տեսակները
17. Իրավունքի համակարգի հասկացությունը եւ տարրերը
18. Հանրային և մասնավոր իրավունք
19. Իրավահարաբերության հասկացությունը և հատկանիշները
20. Իրավահարաբերության տեսակները

21. Իրավահարաբերության սուբյեկտ: Իրավասուբյեկտություն
22. Իրավահարաբերության օբյեկտ
23. Իրավահարաբերության բովանդակությունը
24. Իրավաբանական փաստի հասկացությունը և տեսակները
25. Իրավականական խավարկածներ (պրեզումպցիաներ) և հնարանքներ (ֆիկցիաներ)
26. Իրավաբանական վարույթի հասկացությունը և հատկանիշները
27. Իրավաբանական վարույթի տեսակները
28. Իրավական կարգավորման հասկացությունը, տեսակները և փուլերը
29. Իրավական կարգավորումը որպես իրավական ներգործության հիմնական ձև
30. Իրավական կարգավորման առարկայի հասկացությունը և կառուցվածքը
31. Իրավական կարգավորման մեթոդները և եղանակները
32. Իրավաստեղծ գործունեության հասկացությունը և սկզբունքները
33. Իրավաստեղծ գործունեության փուլերը
34. Իրավունքի իրացման հասկացությունը և ձևերը
35. Իրավակիրառման հասկացությունը, հատկանիշները
36. Իրավակիրառման տեսակները
37. Իրավակիրառման փուլերը և իրավակիրառ ակտերը
38. Իրավունքի մեկնաբանման տեսակները
39. Իրավունքի մեկնաբանման միջոցները (եղանակները)
40. Իրավական վարքագծի հասկացությունը և տեսակները
41. Իրավաչափ վարքագծի հասկացությունը և տեսակները
42. Իրավախախտման հասկացությունը, կազմը և տեսակները
43. Իրավունքի չարաշահում և օբյեկտիվորեն հակաիրավական վարքագիծ
44. Իրավաբանական պատասխանատվության հասկացությունը, հատկանիշները և նպատակները
45. Իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները
46. Իրավաբանական պատասխանատվության տեսակները
47. Իրավական համակարգերի դասակարգումը

Գրականության ցանկ

Հիմնական գրականության ցանկ

1. Теория государства и права/ Учебное пособие/ Коллектив авторов под редакцией А.Гамбаряна и М.Мурадяна Ер. Изд. “Лусабац”, 2016
2. Марченко М.Н. Теория государства и права. Учебник. 2-е издание, переработанное и дополненное. М. Издательство: [Проспект](#), 2012 г.
3. Теория государства и права. Учебник. Коллектив авторов, отв. ред. А.В. Малько. 4-е изд., М.: КНОРУС, 2012
4. [Теория государства и права](#). Морозова Л.А Учебник. 4-е изд., перераб. и доп. М., 2010

Լրացուցիչ գրականության ցանկ

1. Гамбарян А.С., Авоян К. Отказ от субъективного права и условия его закономерности.// Законность. N 91.2016, с. 23-33.(на армянском языке)
2. Гамбарян А. С., Даллакян Л. Г. Применение правовой доктрины в судебной практике: перспективы правового регулирования. Актуальные проблемы

- совершенствования законодательства и правоприменения: материалы V международной научно-практической конференции. г. Уфа, 2016, с. 22-25
3. Гамбарян А. С. Даллакян Л. Г. Нормативный договор в системе источников права. //Судебная власть, N 7/120, 2009, с. 21-26
  4. Толкование норм права: учебно-практ. пособие / А.В. Смирнов, А.Г. Манукян. – М.: Проспект, 2008.
  5. Общая теория государства и права. Академический курс в трех томах. Ответственный редактор М.Н. Марченко.М., 2007
  6. Теория государства и права. Под ред. Пиголкина А.С. М., 2006.
  7. Байтин М.И. Сущность права М., изд. "Право и государство", 2005
  8. Теория государства и права. Черданцев А.Ф., Учебник М.: Юрайт-М, 2002.
  9. Проблемы общей теории права и государства. Учебник под общей редакцией академика В.С. Нерсесянца.М.,2002
  10. Марченко М.Н. Правовые системы современного мира. Учебник-пособие. М.,2008

Նորմատիվ- իրավական ակտեր

1. Всеобщая декларация прав человека. (принята 10.12.1948 Генеральной Ассамблеей ООН)
2. Конвенция о защите прав человека и основных свобод.(заключена в г. Риме 04.11.1950) (с изм. и доп. от 11.05.1994)
3. **Международный пакт о гражданских и политических правах.** (принят резолюцией 2200 А ([HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200(XXI)) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200(XXI)) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"XXI](http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200(XXI)) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200(XXI)) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200(XXI)) [HYPERLINK "http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200\(XXI\)"](http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/2200(XXI)) Генеральной Ассамблеи от 16 декабря 1966 года)
4. **Международный пакт об экономических, социальных и культурных правах.** Принят резолюцией 2200 А (XXI) Генеральной Ассамблеи от 16 декабря 1966 года
5. Конституция Российской Федерации. (принята 12 декабря 1993 года).
6. Конституция Республики Армения (от 6 декабря 2015 года)
7. Закон Республики Армения «О правовых актах» (принят 03.04.2002)
8. Судебный Кодекс Республики Армения(принят 21.02.2007)

Ամբիոնի վարիչ՝ ի.գ.թ., դոցենտ Թունյան Ա.Գ.